

Begeleiding Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen (ERWD)

In dit document wordt beschreven hoe we de leerlingen met Ernstige Reken én Wiskunde Problemen ondersteunen op de Stichtse Vrije School.

1. Signalering (wiskunde en rekenen)
2. Begeleiding bij wiskunde
3. Begeleiding bij rekenen
4. Dispensatie/compensatie

1. Signalering (wiskunde én rekenen)

In de brugklas wordt zorgvuldig bekeken welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben bij rekenen of wiskunde. Signalering van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben bij vindt plaats op basis van:

- ❖ Informatie vanuit onderwijskundig rapport van de basisschool (dyscalculieverklaring, RT rekenen, opmerkingen anderszins). Analyse van deze gegevens vindt plaats door Remedial Teachers (RT-ers) van school – Inge Lichtenegger en Joke Vermaning.
- ❖ Afname van de Tempo Toets Rekenen (TTR) in de eerste maand van de 7^e klas. Deze toets meet de automatisering van het rekenonderwijs van de basisschoolperiode. Deze toets wordt afgenomen door de wiskundedocenten.
- ❖ Afname van de ABC-toets (Archimedestoets, niveau 1S). Deze toets wordt afgenomen door de rekendocenten.
- ❖ Eerste ervaringen van de wisdocenten en mentoren wordt meegenomen in het besluit (in overleg met Inge Lichtenegger).

Leerlingen waarvan op basis van bovenstaande gegevens problemen bij de heterogene wiskundelessen worden verwacht, worden in de zogenaamde “basisgroep” wiskunde geplaatst. Om in de basisgroep voor wiskunde geplaatst te kunnen worden, is dus geen diagnose dyscalculie nodig.

Na deze eerste screening en vorming van de basisgroep vindt blijvend signalering plaats door (met name) de wiskundedocenten. Leerlingen die in de heterogene klas dreigen uit te vallen op wiskunde, worden geselecteerd voor de basisgroep. Wanneer deze groep vol zit, wordt een leerling op de wachtlijst gezet voor deelname wanneer er een plek vrij komt. Een eventuele plaatsing in basisgroep vindt plaats in overleg met ouders en de mentor.

2. Begeleiding bij wiskunde

Begeleiding in de 7^e en 8^e klas: de basisgroep.

In de 7^e en 8^e klas zijn er de zogenaamde *basisgroepen wiskunde* (zie punt 1). In de basisgroep volgen leerlingen wiskundelessen in een kleiner groepje. De lessen in de basisgroep worden verzorgd door een wiskundedocent die tevens RT-rekenen/wiskunde is (Inge Lichtenegger).

Doordat de groep klein is (maximum van ca 10 leerlingen) is er meer persoonlijke aandacht. Plaatsing met gelijkgezinden is goed voor het zelfvertrouwen. Door de homogeniteit kan de nadruk daarnaast op de basisstof gelegd worden en kan het tempo beter worden afgestemd op de capaciteiten van de leerlingen.

De lessen in de basisgroep vinden plaats tijdens de ingeroosterde wiskundelessen van de klas. Lessen in de basisgroep zijn dan ook *in plaats van* de normale lessen (dus niet extra).

De RT streeft ernaar de leerling zo mogelijk weer in de eigen (heterogene) klas mee te laten draaien. Wanneer er aanvullende zorgen zijn rondom de leerling, kunnen leerlingen in het zorgteam worden besproken (bijvoorbeeld wanneer een overstap naar de regulieren lessen wordt overwogen gezien de stijging van het niveau van de leerling).

Hoewel er in deze groep ook aandacht is voor rekenen, is dit niet het hoofddoel van de basisgroep. Zie daarvoor het stukje “rekenen”.

Soms is een leerling gebaat bij extra ondersteuning bij wiskunde, bovenop de ondersteuning in de basisgroep. Indien nodig wordt aan ouders geadviseerd aanvullende begeleiding buiten school te zoeken in de vorm van huiswerkbegeleiding of bijles.

Begeleiding in de 9^e klas: basis, midden en vlot.

In de *negende klas* is er geen speciale basisgroep meer. De wiskundelessen worden niet meer verzorgd per klas. In plaats daarvan worden de leerlingen van de negende klassen ingedeeld in niveaugroepen voor wiskunde. Er worden drie niveaus aangehouden voor de wiskundegroepen: *basis, midden en vlot*.

Leerlingen worden door de vakdocenten wiskunde aan het einde van de 8^e klas voorgedragen voor een bepaald niveau. Dit gebeurt op basis van wat de leerling dat jaar hebben laten zien bij wiskunde en/of de verwachtingen van de betreffende docent. De voorlopige niveau-indicatie (vmbo-t, havo, vwo) is niet leidend! Leerlingen met een vwo-advies zullen echter niet in de basisgroep worden geplaatst; in alle vakkenpakketten van VWO is wiskunde een vereiste.

Lessen in deze basisgroep kunnen door elke wiskundedocent worden verzorgd.

3. Begeleiding bij Rekenen

Begeleiding in de 7^e klas

In de zevende klas hebben alle leerlingen een reken-uur. Deze lessen worden meestal verzorgd door de klassenleraar (veelal iemand met Helicon/PABO achtergrond en dus ervaring met rekendidactiek). De leerlingen die opvallen (bij screening en in de les) krijgen extra aandacht en instructie in de les.

Begeleiding in de 8^e klas

In de 8^e klas wordt door de leerlingen vooral zelfstandig aan rekenen gewerkt, in de wiskundelessen wordt (beperkt) aandacht hieraan besteed. Een aantal leerlingen heeft meer ondersteuning nodig dan de wiskundedocent in de beperkt beschikbare tijd kan bieden.

Voor de leerlingen van de basisgroep wordt geregeld een hulp-uur georganiseerd omdat deze leerlingen structureel meer ondersteuning nodig hebben.

Begeleiding in de 9^e klas

In de 9^e is er een hulp-uur voor leerlingen die blijvend uitvallen. Leerlingen worden geselecteerd op basis van hun resultaten bij rekenen in de 8^e klas. De geselecteerde leerlingen krijgen een deel van het jaar een uur in de week extra ondersteuning, specifiek voor rekenen.

Begeleiding vanaf de 10^e klas

Ook in de hogere klassen zijn er nog rekenhulpuren voor de leerlingen die ondermatig presteerden het voorgaande jaar en de leerlingen voor leerlingen die extra hulpp willen.

Deelname aan de basisgroep en rekenhulpuren worden in het dossier ERWD opgenomen ten behoeve van mogelijke deelname aan de ER-variant van de rekentoets. Om hiervoor in aanmerking te komen moet de leerling aantoonbaar voldoende geoefend hebben met StudyFlow.

Lesmethodes

In klas 7, 8 en 9 wordt (klassikaal/individueel) gewerkt met de rekenboeken van Getal&Ruimte. Leerlingen van de 10^e t/m 12^e klas krijgen een licentie voor StudyFlow.

4. Dispensatie/compensatie bij wiskunde.

In de basisgroep krijgt de leerling extra tijd: de toetsen zijn kleiner, er wordt ruim de tijd voor genomen. Ongeacht het al dan niet hebben van een dyscalculieverklaring.

Leerlingen die dit nodig hebben (ter beoordeling van RT, i.o.m. leerling) kunnen gebruik maken van een tafelkaart.

In de 9^e klas komen leerlingen met een dyscalculieverklaring in aanmerking voor tijdverlenging bij de toetsweken. In de vaklessen zal de docent extra tijd óf een kortere toets óf een aangepast cijfer geven.

Er worden geen dispensaties gegeven. Alle leerlingen volgen t/m de 10^e wiskunde, ook als zij een sector of profiel zonder wiskunde ambiëren. In de 11^e en 12^e kan een leerling in C&M op HAVO niveau wiskunde laten vallen.

In de indicering (9^e) en in de 10 MAVO/HAVO voor het behalen van het examen en/of de doorstroom naar HAVO, wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van de leerling voor het vak wiskunde.

In de 10^e worden de toegestane rekenkaarten met de leerlingen met dyscalculie besproken. In de klas en op toetsen werken ze (desgewenst) met deze kaarten.

Pad leerlingen 7-9 voor
rekenen/wiskunde

